

เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิตกระทือสำหรับเป็นไม้ดอก

ปิยะนุช มุสิกพงศ์

ขั้นตอนการผลิตกระทือ

กระทือ (shampoo zinger)

เป็นพืชวงศ์ขิงง่า หรือ Zingiberaceae นิยมนำดอกมาใช้ประโยชน์เป็นไม้ประดับ ตัดดอกสำหรับปักแจกันประดับ โดยดอกมีลักษณะโดดเด่น รูปทรงแปลกสะดุดตา มีสีส้มสวยงาม ปัจจุบันเกษตรกรภาคใต้ โดยเฉพาะ จ. สุราษฎร์ธานี ปลูกกระทือเชิงการค้า จำหน่าย ราคา 10-20 บาท/ดอก ซึ่งตลาดมีความต้องการปริมาณสูง และผลผลิตไม่เพียง ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มโรงแรม/ที่พักที่บริการชาวต่างชาติในพื้นที่ จ.ภูเก็ต และ จ.สุราษฎร์ธานี (ศุภลักษณ์ และคณะ, 2561)

การศึกษาการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมต่อการจัดการผลิตกระทืออย่างเป็นระบบเชิงการค้า เพื่อให้ได้ผลผลิตที่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และเป็นเทคโนโลยีการผลิตกระทือตัดดอกเชิงการค้าต่อไป

ผลการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสม

หลังจากที่ได้มีการใส่ปุ๋ยมูลสัตว์ผสมแกลบ อัตรา 500 กรัม/กบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี สูตร 8-24-24 อัตรา 150 กรัม/กบ/ปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี อายุ 2 ปีขึ้นไป (ระยะให้ผลผลิต) พบว่า พื้นที่ 1 ไร่ สามารถให้ผลผลิตปีที่ 1 และ 2 จำนวน 956.67 และ 1,383.30 ดอก/กบ/ปี ตามลำดับ และมีอายุการใช้งานของดอกนานถึง 14.23 - 14.33 วัน นอกจากนี้ มีคุณภาพของดอกที่ดีเหมาะสมสำหรับการตัดดอก มีความยาวช่อดอกอยู่ระหว่าง 35.33 - 46.13 เซนติเมตร และมีความแข็งแรงของก้านดอก/ก้านช่อดอก มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของก้านดอก มีความแข็งแรง และมีขนาดไม่เกิน 2.00 เซนติเมตร เหมาะต่อการปักแจกัน

เตรียมหัวพันธุ์กระทือ

พื้นที่ 1 ไร่ ใช้หัวพันธุ์กระทือ จำนวน 400 หัว ระยะปลูก 2x2 เมตร และเตรียมหลุมขนาด 30x30x30 เซนติเมตร

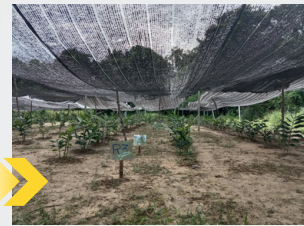
ย้ายปลูก

ย้ายปลูกกระทือในแปลงที่เตรียมไว้ และมีการพรางแสง 50%

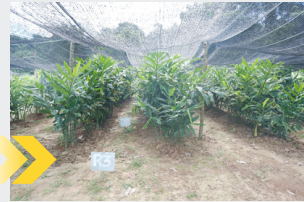
การดูแลรักษา

การใส่ปุ๋ย

ปีที่ 1 (ระยะเจริญเติบโต) ใส่ปุ๋ยมูลสัตว์ผสมแกลบ อัตรา 500 กรัม/กบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 240 กรัม/กบ แบ่งใส่ 3 ครั้ง/ปี

ปีที่ 2 ขึ้นไป (ระยะให้ผลผลิต) ใส่ปุ๋ยมูลสัตว์ผสมแกลบ อัตรา 500 กรัม/กบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี สูตร 8-24-24 อัตรา 150 กรัม/กบ/ปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี

การให้น้ำ

ช่วงที่กระทือให้ผลผลิต และช่วงฤดูแล้ง รดน้ำ สัปดาห์ 2 ครั้ง

การกำจัดวัชพืช

กำจัดวัชพืชภายในแปลงในแปลงเทียบสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเข้าทำลายของแมลงศัตรูกระทือ

การป้องกันและกำจัดแมลง

พ่นสารอิมิดาโคลพริด อัตรา 2 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ทิ้งทรงพุ่ม

การเก็บเกี่ยวผลผลิต

กระทือ เริ่มให้ผลผลิตครั้งแรก ประมาณ 2 ปี หลังย้ายปลูก ซึ่งภายหลังที่มีการขุดตัว แตนหน่อ และมีการพัฒนาการด้านลำต้นอย่างเต็มที่ เริ่มแตกหน่อใหม่ช่วงเดือนเมษายน แล้วเริ่มแตกช่อดอกในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตั้งแต่วันที่ สิงหาคม-พฤศจิกายน ระยะดอกเหมาะสมช่อดอกที่มีดอกจริงบานหรืออายุ 20 วันหลังแทงช่อดอก

ระยะพัฒนาการของดอกกระทือ

ระยะดอกที่เหมาะสม